

Határozatok Tára

MANUEL CAMPOS SÁNCHEZ-BORDONA

FŐTANÁCSNOK INDÍTVÁNYA

Az ismertetés napja: 2025. április 3.¹

C-341/24. sz. ügy

Duca di Salaparuta SpA

kontra

Ministero dell’Agricoltura, della Sovranità Alimentare e delle Foreste,

Consorzio volontario di tutela dei vini DOC Salaparuta,

Baglio Gibellina Srl,

Madonna del Piraino Soc. coop. agricola,

Cantina Giacco Soc. coop. agricola;

a Botte di Vino di VH & C. Snc,

a Baglio San Vito Srl, felszámolás alatt,

a Romeo Vini di CZ & C. Sas

részvételével

(a Corte suprema di cassazione [semmtörvényszék, Olaszország] által benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem)

„Előzetes döntéshozatal – A borpiac közös szervezése – Meghatározott termőhelyről származó minőségi borok (m. t. minőségi borok) – 1493/1999/EK rendelet – A VII. melléklet F. része – Jóhírnevű és közismert korábbi védjegy – Megjelölések együttes létezése – 1234/2007/EK rendelet – Alkalmazhatóság – 118s. cikk– Az m. t. minőségi borokra alkalmazandó átmeneti rendelkezések – Automatikus oltalom – Bizonyos alapelveknek az 1493/1999/EK rendelet VII. mellékletének F. része szerinti értékelése – Az 1493/1999 rendelet 48. cikke – Azon kötelezettség, hogy a bor elnevezése és kiszerelése nem lehet tisztességtelen vagy megtévesztő, és nem vezetheti félre azokat a személyeket, akiket a termék megcéloz”

1. A jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelem alapjául szolgáló jogvitában a Duca di Salaparuta SpA a „Salaparuta” kifejezést tartalmazó több borvédjegy jogosultjaként a „Salaparuta” szicíliai településen található szőlőültetvényekről származó borokat védő eredetmegjelölés oltalma semmisségének vagy érvénytelenségének megállapítását kéri.

2. A „Salaparuta” megjelölést az olasz hatóságok 2006-ban „denominazione di origine controllata” (DOC) formájában elismerték azon határozatukkal, hogy a Salaparuta (Olaszország) területéről származó minőségi borokhoz e szicíliai település nevét rendelik.

¹ Eredeti nyelv: spanyol.

3. E nemzeti elismerést követően az Európai Bizottság 2009-ben az 1493/1999 rendelet² értelmében közzétette a „Salaparuta” eredetmegjelölést a meghatározott termőhelyről származó minőségi borok listájában. A megjelölést felvették az oltalom alatt álló eredetmegjelölések (OEM) 1234/2007/EK rendeletben³ és 479/2008/EK rendeletben⁴ előírt nyilvántartásába.

4. A Duca di Salaparuta SpA úgy véli, hogy a „Salaparuta” eredetmegjelölés sérti a saját védjegyeihez tartozó ipari tulajdonjogokat.

5. Az olasz elsőfokú bíróság és fellebbviteli bíróság elutasította a Duca di Salaparuta SpA kérelmét. A társaság a fellebbezés tárgyában hozott ítéletet megtámadta a Corte suprema di cassazione (semmtőszék, Olaszország) előtt, amely pedig előzetes döntéshozatal céljából két kérdést terjeszt a Bíróság elé, összefoglalóan avégett, hogy:

- tisztázza, hogy a jelen ügyre mely uniós jogi szabályok alkalmazandók. Az előterjesztő bíróság különösen azt szeretné tudni, hogy az 1493/1999 rendelet alkalmazandó-e, és miként.
- meghatározza, hogy – amennyiben az 1493/1999 rendelet alkalmazandó – az ismert és bejegyzett borvédjegy és a („Salaparuta”) homonímát (azonos alakú elnevezést) tartalmazó későbbi eredetmegjelölés közötti ütközés feloldható-e a megkülönböztető megjelölések megtéveszthetősége tilalmának általános elve alapján.

I. Jogi háttér

A. A nemzetközi jog

1. Az ipari tulajdon oltalmáról szóló Párizsi Uniós Egyezmény⁵

6. A 10 *bis* cikk szerint:

„(1) Az unió országai kötelesek az unió hatálya alá tartozók számára a tisztességtelen verseny ellen hathatós oltalmat biztosítani.

(2) A tisztességtelen verseny tényállását megvalósítja az ipar vagy kereskedelem tisztességes szokásait sértő minden versenyselekmény.

² A borpiac közös szervezéséről szóló, 1999. május 17-i tanácsi rendelet (HL 1999. L 179., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás: 3. fejezet, 26. kötet, 25. o.).

³ A mezőgazdasági piacok közös szervezésének létrehozásáról, valamint egyes mezőgazdasági termékekre vonatkozó egyedi rendelkezésekről szóló, 2007. október 22-i tanácsi rendelet („az egységes közös piacszerkezéről szóló rendelet”, HL 2007. L 299., 1. o.; helyesbítések: HL 2010. L 63., 30. o.; HL 2013. L 97., 4. o.). E rendeletet a mezőgazdasági piacok közös szervezésének létrehozásáról, valamint egyes mezőgazdasági termékekre vonatkozó egyedi rendelkezésekről szóló 1234/2007/EK rendelet („az egységes közös piacszerkezéről szóló rendelet”) módosításáról szóló, 2009. május 25-i 491/2009/EK tanácsi rendelet (HL 2009. L 154, 1. o.; helyesbítés: HL 2011. L 313., 47. o.) módosította.

⁴ A borpiac közös szervezéséről, az 1493/1999/EK, az 1782/2003/EK, az 1290/2005/EK és a 3/2008/EK rendelet módosításáról, valamint a 2392/86/EGK és az 1493/1999/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2008. április 29-i tanácsi rendelet (HL 2008. L 148, 1. o.; helyesbítés: HL 2008. L 220., 35. o.).

⁵ Az ipari tulajdon oltalmára létesült, 1883. március 20-án Párizsban aláírt, legutóbb 1967. július 14-én Stockholmban felülvizsgált és 1979. szeptember 28-án módosított Párizsi Uniós Egyezmény (Recueil des traités des Nations unies, 828. kötet, 11851. szám, 305. o.; kihirdette: az 1970. évi 18. tvr.; a továbbiakban: Párizsi Egyezmény)

(3) Meg kell tiltani nevezetesen:

- i. minden olyan természetű cselekményt, amely bármilyen módon alkalmas arra, hogy valamelyik versenytárs telepével, áruival, vagy ipari, illetve kereskedelmi tevékenységével összetévesztésre vezessen;
- ii. minden, a kereskedelmi tevékenység folytatása során használt olyan hamis állítást, amely valamelyik versenytárs telepének, áruinak vagy ipari, illetve kereskedelmi tevékenységének hírnevét csorbíthatja;
- iii. minden olyan megjelölést vagy utalást, amelynek használata a kereskedelmi tevékenység során alkalmas arra, hogy a közönséget az áruk természetét, előállítási módját, jellemzőit, használhatóságát vagy mennyiségét illetően megtéveszse.”

2. *Az áruk hamis vagy megtévesztő származási jelzésének megakadályozására vonatkozó, 1891. évi április hó 14-én létesült Madridi Megállapodás*⁶

7. A 3 bis cikk („Területi hatály”) szerint:

„Az e megállapodás hatálya alá tartozó országok vállalják továbbá, hogy a termék eladása, bemutatása vagy kínálása során az arra vonatkozó megjelölés, hirdetés, számla, borlap, üzleti levelezés és iratanyag, és más kereskedelmi közlemény nem tartalmazhat olyan reklámjellegű jelölést, amely a nyilvánosság félrevezetésére alkalmas a termék származását illetően.”

3. *A szellemi tulajdonjogok kereskedelmi vonatkozásairól szóló megállapodás*⁷

8. A 22. cikk („A földrajzi megjelölések oltalma”) így rendelkezik:

„1. A jelen Megállapodás alkalmazásában földrajzi megjelölés valamely Tag területéről, vidékéről vagy helységéből származó olyan termékre vonatkozó megjelölés, amelynek meghatározott minőségét, hírnevét vagy egyéb jellemzőit lényegében a földrajzi eredet határozza meg.

2. A földrajzi megjelölések vonatkozásában a Tagok biztosítják a jogi eszközöket az érdekelt felek számára, hogy megakadályozzák:

- a) a termék megjelölésében vagy külső kialakításában olyan eszközök használatát, amelyek az áru földrajzi eredetével kapcsolatban a közönség megtévesztésére alkalmas módon arra mutatnak vagy azt sugallják, hogy a kérdéses termék olyan földrajzi területről származik, ami eltér annak tényleges származási helyétől;

[...]”

⁶ Recueil des traités des Nations unies, 828. kötet, 11848. szám, 163. o.; kihirdette: az 1934. évi V. törvénycikk; a továbbiakban: Madridi Megállapodás.

⁷ A továbbiakban: TRIPS-megállapodás. Az 1994. április 15-én Marrakeshben aláírt és a többoldalú tárgyalások uruguayi fordulóján (1986-1994) elért megállapodásoknak a Közösség nevében a hatáskörébe tartozó ügyek tekintetében történő megkötéséről szóló, 1994. december 22-i 94/800/EK tanácsi határozattal (HL 1994. L 336., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás: 11. fejezet, 21. kötet, 80. o.; kihirdette: az 1998. évi IX. törvény) jóváhagyott, a Kereskedelmi Világszervezet (WTO) létrehozásáról szóló egyezmény 1C. mellékletét képezi.

B. Az uniós jog

1. Az 1493/1999 rendelet

9. A 48. cikk értelmében:

„Az e rendeletben említett termékek elnevezése és kiszerelése, valamint az e termékekkel kapcsolatos bármifajta reklámtevékenység nem lehet tisztességtelen vagy megtévesztő, és nem vezetheti félre azokat a személyeket, akiket a termék megcélóz, különösen az alábbiakat illetően:

- a 47. cikkben előírt információk; ez abban az esetben is érvényes, ha az információkat fordításban használják, vagy ha a termék tényleges eredetére utalnak, vagy ha olyan toldatokkal használják ezeket együtt, mint »fajta«, »típus«, »szerű«, »utánezat«, »márka« vagy ezekhez hasonló más szavak,
- a termékek ismertető jegyei, így különösen azok jellege, összetétele, alkoholtartalma, színe, származása vagy eredete, minősége, a szőlőfajta, az évjárat vagy a palack névleges térfogata,

[...]

10. Az 52. cikk szerint:

„(1) Amennyiben egy tagállam egy meghatározott vidék nevét használja egy m. t. minőségi bor vagy adott esetben egy m. t. minőségi borrá feldolgozandó bor jelölésére, akkor ezt a nevet nem lehet a borágazat olyan termékeinek jelölésére használni, amelyek nem az adott vidékről származnak, és/vagy amelyek nem a vonatkozó közösségi vagy nemzeti előírásoknak megfelelően kapták ezt a megnevezést. Ugyanez vonatkozik arra az esetre is, ha egy tagállam egy helyi közigazgatási egység vagy annak egy része, illetve egy helység nevét egy m. t. minőségi bor, vagy adott esetben m. t. minőségi borrá feldolgozandó bor jelölésére használja.

[...].”

11. Az 54. cikk értelmében:

„(1) »Meghatározott termőhelyről származó minőségi borok« (»m. t. minőségi borok«) azok a borok, amelyek megfelelnek e cím rendelkezéseinek, valamint az ezekkel kapcsolatban elfogadott közösségi és nemzeti rendelkezéseknek.

[...]

(4) A tagállamok továbbítják a Bizottságnak az általuk elismert m. t. minőségi borok listáját, amelyen minden m. t. minőségi bor esetében feltüntetik azokat a nemzeti rendelkezéseket, amelyek ezeknek az m. t. minőségi boroknak a termelésére és előállítására vonatkoznak.

(5) A Bizottság a listát közzéteszi az Európai Közösségek Hivatalos Lapjának C sorozatában.”

12. A VII. melléklet F. része 2. pontjának második és harmadik szakasza így rendelkezik:

„Azonban az olyan, borra vagy szőlőmustra vonatkozó közismert bejegyzett védjegy jogosultja, amely olyan szavakat tartalmaz, amelyek azonosak egy meghatározott termőhely nevével vagy a meghatározott termőhelynél kisebb földrajzi egység nevével, még ha az 1. pont alapján nem is jogosult ennek a névnek a használatára, akkor is folytathatja e védjegy használatát, amennyiben az az eredeti jogosultja személyének vagy az eredeti névadójának felel meg, azzal a feltétellel, hogy a védjegyet legalább 25 évvel a szóban forgó földrajzi névnek a termelő tagállam által az m. t. minőségi borokra vonatkozó közösségi rendelkezések szerinti hivatalos elismerését megelőzően jegyezték be, és hogy azt a védjegyet ténylegesen megszakítás nélkül használták.

Az m. t. minőségi bor vagy asztali bor leírására használatos földrajzi egység nevének használata ellen az első és második szakasz feltételeinek megfelelő védjegyekre nem lehet hivatkozni.”

2. Az 1234/2007 rendelet

13. A 118k. cikk („Az oltalom iránti kérelem elutasításának okai”) kimondja:

„[...]

(2) Egy név nem élvezhet oltalmat eredetmegjelölésként vagy földrajzi jelzésként, amennyiben valamely védjegy hírnevének fényében az oltalom félrevezetheti a fogyasztót a bor valódi mibenlétének vonatkozásában.”

14. A 118n. cikk („Nyilvántartás”) kifejti:

„A Bizottság létrehozza és naprakésszé teszi az oltalom alatt álló eredetmegjelölések és az oltalom alatt álló földrajzi nevek [helyesen: a borokra vonatkozó, oltalom alatt álló eredetmegjelölések és oltalom alatt álló földrajzi jelzések] nyilvános hozzáférésű elektronikus nyilvántartását.”

15. A 118r. cikk („Törlés”) kijelenti:

„A 195. cikk (4) bekezdésében említett eljárással összhangban a Bizottság saját kezdeményezésére vagy egy tagállam, harmadik ország vagy jogos érdekekkel rendelkező természetes vagy jogi személy kellőképpen megindokolt kérésére törölhető az eredetmegjelölés vagy földrajzi jelzés oltalma, amennyiben a kapcsolódó termékleírásnak való megfelelés már nem biztosított.

[...]”

16. A 118s. cikk („Létező oltalom alatt álló bornevek” [helyesen: „Jelenleg oltalom alatt álló bornevek”]) így szól:

„(1) Az 1493/1999/EK rendelet 51. és 54. cikkével és az egyes borászati termékek leírása, jelölése, kiserelése és oltalma tekintetében az 1493/1999/EK tanácsi rendelet alkalmazására vonatkozó egyes szabályok megállapításáról szóló, 2002. április 29-i 753/2002/EK bizottsági rendelet 28. cikkével összhangban oltalom alatt álló bornevekre az e rendelet szerinti oltalom automatikusan érvényes. A Bizottság bevezeti ezeket az e rendelet 118n. cikke szerinti nyilvántartásba.

(2) A tagállamok az (1) bekezdésben említett létező oltalom alatt álló bornevek [helyesen: jelenleg oltalom alatt álló bornevek] tekintetében a következőket adják át a Bizottságnak:

- a) a 118c. cikk (1) bekezdésében előírt műszaki dokumentáció;
- b) a nemzeti jóváhagyásról szóló határozat.

(3) Azok az (1) bekezdésben említett bornevek, amelyekre vonatkozóan a (2) bekezdésben említett információkat 2011. december 31-ig nem nyújtják be, elveszítik e rendelet szerinti oltalmukat. A Bizottság megteszi a kapcsolódó hivatalos lépéseket e neveknek a 118n. cikkben előírt nyilvántartásból történő eltávolítására.

(4) A 118r. cikk nem vonatkozik az (1) bekezdésben említett létező oltalom alatt álló bornevekre [helyesen: jelenleg oltalom alatt álló bornevekre].

A Bizottság 2014. december 31-ig saját kezdeményezésére és a 195. cikk (4) bekezdésében említett eljárással összhangban dönthet úgy, hogy az (1) bekezdésben említett létező oltalom alatt álló bornevek [helyesen: jelenleg oltalom alatt álló bornevek] oltalma törölhető, amennyiben azok nem felelnek meg a 118b. cikkben foglalt feltételeknek.”

3. A 479/2008 rendelet

17. A 43. cikk („Az oltalom iránti kérelem elutasításának okai”) kimondja:

„[...]

(2) Egy név nem élvezhet oltalmat eredetmegjelölésként vagy földrajzi jelzésként, amennyiben valamely védjegy hírnevének fényében az oltalom félrevezetheti a fogyasztót a bor valódi mibenlétének vonatkozásában.”

18. A 46. cikk („Nyilvántartás”) kimondja:

„A Bizottság létrehozza és frissíti az oltalom alatt álló eredetmegjelölések és földrajzi nevek nyilvános hozzáférésű elektronikus nyilvántartását.”⁸

19. Az 50. cikk („Törlés”) előírja:

„A 113. cikk (2) bekezdésében említett eljárással összhangban a Bizottság kezdeményezésére vagy egy tagállam, harmadik ország vagy jogos érdekekkel rendelkező természetes vagy jogi személy kellőképpen megindokolt kérésére törölhető az eredetmegjelölés vagy földrajzi jelzés oltalma, amennyiben a kapcsolódó termékleírásnak való megfelelés már nem biztosított.

[...]”

⁸ E cikket össze kell kapcsolni a 479/2008/EK tanácsi rendeletnek a bizonyos borászati termékekre vonatkozó oltalom alatt álló eredetmegjelölések és földrajzi jelzések, hagyományos kifejezések, valamint e termékek címkézése és kiszerelése tekintetében történő végrehajtására vonatkozó egyes részletes szabályok megállapításáról szóló, 2009. július 14-i 607/2009/EK bizottsági rendelet (HL 2009. L 193., 60. o.) – amely rendelet 2009. augusztus 1-jén lépett hatályba – 18. cikkével, amely az „E-Bacchus” nyilvántartás létrehozásának jogi alapja (lásd: az 555/2008/EK és a 436/2009/EK rendeletnek a borászati termékek fuvarozásához szükséges kísérőokmányok, valamint a borágazatban vezetendő nyilvántartások tekintetében történő módosításáról szóló, 2012. április 12-i 314/2012/EU bizottsági végrehajtási rendelet [(HL 2012. L 103., 21. o.; helyesbítés: HL 2012. L 319., 10. o.)] (8) preambulumbekkezdése).

20. Az 51. cikk („Létező oltalom alatt álló bornevek [helyesen: Jelenleg oltalom alatt álló bornevek]”) így szól:

„(1) Az 1493/1999/EK rendelet 51. és 54. cikkével és a 753/2002/EK rendelet 28. cikkével összhangban oltalom alatt álló bornevekre az e rendelet szerint oltalom automatikusan érvényes. A Bizottság bevezeti ezeket az e rendelet 46. cikke szerinti nyilvántartásba.

(2) A tagállamok az (1) bekezdésben említett létező oltalom alatt álló bornevek tekintetében a következőket adják át a Bizottságnak:

a) a 35. cikk (1) bekezdésében előírt termékleírás;

b) a nemzeti jóváhagyásról szóló határozat.

3. Azok az (1) bekezdésben említett bornevek, amelyekre vonatkozóan a (2) bekezdésben említett információkat 2011. december 31-ig nem nyújtják be, elveszítik e rendelet szerinti oltalmukat. A Bizottság megteszi a kapcsolódó hivatalos lépéseket e neveknek a 46. cikkben előírt nyilvántartásból történő eltávolítására.

(4) Az 50. cikk nem vonatkozik az (1) bekezdésben említett létező oltalom alatt álló bornevekre.

Az a döntés hozható 2014. december 31-ig a Bizottság kezdeményezésére és a 113. cikk (2) bekezdésében említett eljárással összhangban, hogy az (1) bekezdésben említett létező oltalom alatt álló bornevek oltalma törölhető, amennyiben azok nem felelnek meg a 34. cikkben foglalt feltételeknek.”

21. A 129. cikk („Hatálybalépés és alkalmazhatóság”) szerint:

„(1) Ez a rendelet az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő hetedik napon lép hatályba.

(2) Ezt a rendeletet 2008. augusztus 1-jétől kell alkalmazni, az alábbiak kivételével:

[...]

e) a 113. cikk (1) bekezdésében említett eljárással összhangban elfogadandó szabályozás által előírt eltérő rendelkezés hiányában a III. cím II., III., IV., V. és VI. fejezetét, valamint a 108., 111. és 112. cikket, továbbá különösen a vonatkozó mellékletek megfelelő rendelkezéseit 2009. augusztus 1-jétől kell alkalmazni.

[...]”

4. A 491/2009 rendelet

22. Az 1. cikk bizonyos módosításokat vezet be az 1234/2007 rendeletbe (amelynek a jelen ügy szempontjából meghatározó részei a jelen indítvány előző pontjaiban szerepelnek).⁹

23. A 3. cikk („Hatályon kívül helyezések és átmeneti folytatólagos alkalmazhatóság”) kimondja:

„(1) [...] a 479/2008/EK rendelet hatályát veszti.

A hatályon kívül helyezett rendeletre való hivatkozásokat az 1234/2007/EK rendeletre való hivatkozásként kell értelmezni az említett rendelet XXII. mellékletében foglalt, vonatkozó megfelelési táblázattal összhangban.

[...]”

24. A 4. cikk („Hatálybalépés”) így rendelkezik:

„Ez a rendelet az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő hetedik napon lép hatályba.

Ezt a rendeletet 2009. augusztus 1-jétől kell alkalmazni.”

II. A tényállás, az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

25. 1989. július 13-án nemzeti védjegyként lajstromozták a „Salaparuta” védjegyet (511337. sz.). 2000. október 25-én a „Salaparuta” uniós (szó)védjegyként is bejegyzésre került a Nizzai Osztályozás 33. osztályába tartozó áruk (alkoholtartalmú italok) vonatkozásában.¹⁰

26. A 2006. február 8-i rendelet¹¹ a szicíliai Salaparuta településen található szőlőültetvényekről származó szőlőből készült borok jelölésére nemzeti szinten elismerte a „Salaparuta” ellenőrzött eredetmegjelölést (DOC).

27. A „Salaparuta” DOC-ot bejelentették a Bizottságnak, amely azt 2009. július 31-i hatállyal közzétette a meghatározott termőhelyről származó minőségi borok listájában; e lista az Európai Unió Hivatalos Lapja 2009. augusztus 8-i számában jelent meg.¹²

28. Az 1493/1999 rendelet 54. cikkének (4) és (5) bekezdése alapján közzétett ezen listában a tagállam (Olaszország) jogi aktusának kelte 2006. február 8.

⁹ Az 1234/2007 rendeletben foglalt szabályozást lényegében átvette a mezőgazdasági termékpiacok közös szervezésének létrehozásáról, és a 922/72/EGK, a 234/79/EK, az 1037/2001/EK és az 1234/2007/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 17-i 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2013. L 347, 671. o.; helyesbítések: HL 2014. L 189., 261. o.; HL 2014. L 232., 25. o.; HL 2016. L 130., 9. o.; HL 2017. L 262., 16. o.), amely a jelen jogvita elbírálása szempontjából *ratione temporis* nem meghatározó.

¹⁰ A Duca di Salaparuta SpA (írásbeli észrevételeinek 4. pontja) szerint a nemzeti védjegy érvényessége 2009-ig tartott, az európai védjegy pedig egyelőre 2029. szeptember 7-ig érvényes.

¹¹ 2006. február 8-i Decreto - Riconoscimento della denominazione di origine controllata dei vini „Salaparuta” e approvazione del relativo disciplinare di produzione (A „Salaparuta” borok ellenőrzött eredetmegjelölésének elismerése és a vonatkozó termékleírás jóváhagyása; a GURI 2006. február 20-i 42. száma, 34. o.; a továbbiakban: 2006. február 8-i rendelet).

¹² HL 2009. C 187, 1. o.

29. Az 1234/2007 rendelettel bevezetett egységes európai rendszerben¹³ e közzététel szolgált a „Salaparuta PDO-IT-A0795” oltalom alatt álló eredetmegjelölés (OEM) alapjául.

30. A Duca di Salaparuta SpA 2016. február 8-án keresetet nyújtott be a Tribunale di Milanóhoz (milánói bíróság, Olaszország), amelyben többek között a „Salaparuta PDO-IT-A0795” OEM bejegyzésének, illetve szükség esetén a 2006. február 8-i rendelettel DOC-ként elismert nemzeti eredetmegjelölésnek a törlését vagy érvénytelenítését kérte.

31. A felperes álláspontja szerint a megjelölés megtévesztő, illetve rosszhiszeműen jelentették be, mindenesetre a korábbi „Salaparuta” védjeggyel ütközik.

32. Az elsőfokú bíróság 2021. február 16-i ítéletével elutasította a keresetet azon az alapon, hogy a „Salaparuta” DOC nemzeti elismerésekor hatályos uniós jog (az 1493/1999 rendelet) jóhírnévvel rendelkező korábbi védjegyek esetén nem nyújtott lehetőséget a „Salaparuta PDO-IT-A0795” OEM semmisségének megállapítására.

33. A Duca di Salaparuta SpA az elsőfokú ítélet ellen fellebbezést nyújtott be a Corte d'appello di Milanóhoz (milánói fellebbviteli bíróság, Olaszország), amely 2023. május 5-i ítéletével az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

34. A Corte d'appello di Milano (milánói fellebbviteli bíróság):

- helybenhagyta az 1493/1999 rendelet VII. mellékletének F. részében foglalt szabályok alkalmazhatóságát, amelyek szerint az eredetmegjelölés elsőbbséget élvez a korábbi védjeggyel szemben.
- megerősítette, hogy a 479/2008 rendelet 51. cikkében foglalt átmeneti rendelkezés alkalmazandó, amely szerint az 1493/1999 rendelet 54. cikkével összhangban a már oltalom alatt álló eredetmegjelölésekre az uniós szintű oltalom automatikusan kiterjed.

35. A Duca di Salaparuta, SpA megtámadta a 2023. május 5-i ítéletet a Corte suprema di cassazione (semmitőszék) előtt, amely előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

„1) [...] Az 1308/2013 rendelettel később felváltott 1234/2007 rendeletet megelőzően fennálló olyan megjelöléseknek a borágazatban OEM-ként vagy OFJ-ként [oltalom alatt álló földrajzi jelzés] történő lajstromozása, mint különösen a 2009. augusztus 8-i »Salaparuta« [PDO-IT-A0795. sz.] OEM – a közismertsége és jó hírneve miatt a szóban forgó OEM/OFJ megtévesztővé tételére alkalmas (»a bejegyzés a termék valódi azonosságát [helyesen: a lajstromozás a termék tényleges mibenlétét] illetően a fogyasztó megtévesztésére alkalmas«) korábbi védjegy által képviselt akadály – a 479/2008 rendelet 43. cikkének [(2) bekezdése], pontosabban az 1234/2007 rendelet 118k. [cikke] (később az [1308]/2013 rendelet 101. cikkének [(2) bekezdése]) hatálya alá tartoznak-e, amely rendelkezés kizárja a rendelet által biztosított oltalom alól az OEM-et vagy OFJ-t, amikor a szóban forgó megjelölés, »figyelembe véve a védjegy jóhírnevét és közismertségét«, megtévesztheti a fogyasztót, vagy az említett szabály a jogbiztonság elvének alapján – amelynek értelmében főszabály szerint egy ténybeli helyzetet kifejezett ellentétes rendelkezés hiányában a megvalósulásakor hatályos

¹³ A Salaparuta PDO-IT-A0795. sz. OEM-et bejegyezték az „E-Bacchus” elektronikus adatbázisba, és OEM-ként szerepel az „eAmbrosia” elektronikus adatbázisban is, a bejegyzés időpontja 2009. augusztus 8. (<https://ec.europa.eu/agriculture/eambrosia/geographical-indications-register/>).

jogszabályok tükrében kell megvizsgálni – nem alkalmazható azokra az megjelölésekre, amelyek az uniós lajstromozás előtt már nemzeti oltalom alatt álltak (a Bíróság 2010. december 22-i Bavaria ítélete [C-120/08; EU:C:2010:798]), aminek következtében az 1493/1999 rendeletben foglalt korábbi szabályozást kell alkalmazni, az eredetmegjelölés és a korábbi védjegy közötti ütközést pedig az említett rendelet VII. melléklete F. [rész] 2. pontja b) alpontjában foglalt rendelkezések alapján kell megoldani?

- 2) Ha az első kérdésre adott válasz alapján megállapítást nyer, hogy a jelen ügy tárgyát képező tényállásra az 1493/1999 rendeletet kell alkalmazni, [...] az 1493/1999 rendelet [VII. mellékletének F. részében] foglalt szabályozás – amelynek célja egy bor oltalom alatt álló eredetmegjelölése vagy földrajzi jelzése és az azzal azonos, bor vagy szőlőmust tekintetében lajstromozott védjegy közötti ütközés megoldása – kiterjed-e a különféle megjelölések párhuzamos létezésének és a borra vonatkozó megjelölések oltalmazhatóságának valamennyi esetére, vagy a későbbi OEM-ek vagy OFJ-k érvénytelenségének vagy oltalmazhatósága hiányának más esetei is fennállhatnak, amennyiben – a megkülönböztető megjelölések megtéveszthetősége tilalmának általános elve alapján – a földrajzi árujelző a korábbi védjegy jó hírneve miatt alkalmas a fogyasztóknak a bor tényleges mibenlétét illetően történő megtévesztésére?”

III. A Bíróság előtti eljárás

36. Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem 2024. május 8-án érkezett a Bírósághoz.

37. Írásbeli észrevételeket nyújtott be a Duca di Salaparuta SpA, a Consorzio volontario di tutela dei vini DOC Salaparuta és a Madonna del Piraino Soc. coop. agricola, továbbá a Baglio Gibellina Srl együttesen, az olasz és a portugál kormány, valamint a Bizottság.

38. A Bíróság tárgyalás tartását nem tartotta szükségesnek.

IV. Elemzés

A. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett első kérdés

39. A kérdést előterjesztő bíróság – röviden – azt szeretné megtudni, hogy a „Salaparuta” megjelölés nemzeti szinten (mint DOC) 2006-ban, uniós szinten (mint OEM) 2009-ben történt bejegyzése az 1493/1999 rendelet, vagy a 2009. augusztus 1-jétől alkalmazandó uniós szabályozás hatálya alá tartozik-e (az egyik, illetve másik lehetőség következményeivel együtt).

1. Előzetes kifogások

40. Az olasz kormány e kérdéssel kapcsolatban két „előzetes kifogást” emel: a) a nemzeti bíróságnak nincs hatásköre „az OEM európai bejegyzése érvényességének ellenőrzésére”; és b) a „Salaparuta” megjelölés 2006. évi nemzeti szintű elismerését a Duca di Salaparuta SpA akkoriban nem támadta meg.¹⁴

¹⁴ Az olasz kormány írásbeli észrevételeinek 27. és 28. pontja.

41. Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem egyik kifogás alapján sem elfogadhatatlan. Az első kifogást illetően emlékeztetek arra, hogy az előzetes döntéshozatali eljárásban az előterjesztő bíróság feladata az előterjesztett kérdések körülhatárolása, nem pedig jogvitában részt vevő feleké.¹⁵ A jelen ügyben, noha valóban csak a Bíróság állapíthatja meg az Európai Unió intézményei valamely jogi aktusának semmisségét, az eljáró bíróság nem ilyen megállapítást kér a Bíróságtól, hanem csupán a jogvitára *ratione temporis* alkalmazandó jogi keret meghatározását, és az abból fakadó következmények levonását.

42. Ami az olasz kormány második „előzetes kifogását” illeti, az előterjesztő bíróság feladata lesz annak értékelése, hogy miként hat az alapjogvitára azon tény, hogy a Duca di Salaparuta SpA (2006 és 2016 között) nem támadta meg a „Salaparuta” megjelölés DOC-ként és OEM-ként való elismerését. Erre a későbbiekben visszatérek.

2. Az alkalmazandó szabályozás

43. A Duca di Salaparuta SpA azt állítja, hogy a jelen ügyben az 1493/1999 rendeletet követő szabályozás a meghatározó. Álláspontja szerint, mivel a „Salaparuta” védjegy és a homonim megjelölés közötti ütközés a 2008. június 13. (a 479/2008 rendelet hatálybalépésének időpontja) és 2009. augusztus 8. (a „Salaparuta” OEM uniós szintű bejegyzésének időpontja) közötti időszakban keletkezett, a 479/2008 rendeletet kell alkalmazni, amelynek helyébe 2009. augusztus 1-jétől a 1234/2007 rendeletbe foglalt rendelkezések léptek (a 491/2009 rendelettel bevezetett módosítás szerint).¹⁶

44. Különbséget kell tenni azonban a szabályok hatálybalépése és alkalmazhatósága között:

- A 479/2008 rendelet 129. cikke szerint e rendelet az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő hét nappal lépett hatályba. Ugyanezen cikk azonban kimondja, hogy a III. cím III. és IV. fejezetében foglalt szabályokat 2009. augusztus 1-jétől kell alkalmazni. Éppen e szabályok szolgálnak a jogvita szempontjából kulcsfontosságú hivatkozási alapként.
- Ugyanez vonatkozik a 491/2009 rendeletre is, amelynek 4. cikke úgy rendelkezik, hogy a rendelet az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő hetedik napon lép hatályba, ám azt 2009. augusztus 1-jétől kell alkalmazni.

45. Az uniós jogalkotó tehát szándékosan elkerülte a szabályozási átfedéseket, és a szabályozás megváltozásának hatálybalépésére 2009. augusztus 1-jét rögzítette jelzett időpontként.

46. Ezen előfeltevésből kiindulva az érvelésemet két lépcsőben fejtem ki, a következők elemzése érdekében:

- A „Salaparuta” védjegy és a homonim megjelölés közötti kapcsolat az 1493/1999 rendelet rendszerében.
- A 491/2009 rendelettel módosított 479/2008 rendelet által bevezetett és végül az 1234/2007 rendeletbe beépített szabályok hatása a „Salaparuta” megjelölés elismerésére.

¹⁵ 2015. július 16-i Diageo Brands ítélet (C-681/13, EU:C:2015:471), 59. pont; 2008. február 12-i Kempter ítélet (C-2/06, EU:C:2008:78), 42. pont.

¹⁶ Írásbeli észrevételei 18. pontjának utolsó albekezdése, 20. pontja harmadik francia bekezdésének első és második albekezdése, valamint 22. pontja szerint.

3. A meghatározott termőhelyről származó minőségi borok az 1493/1999 rendelet rendszerében

47. A „meghatározott termőhelyről származó minőségi borok” vagy „m. t. minőségi borok” „megfelelnek e cím rendelkezéseinek, valamint az ezekkel kapcsolatban elfogadott közösségi és nemzeti rendelkezéseknek” (az 1493/1999 rendelet 54. cikkének (1) bekezdése).

48. Az 1493/1999 rendelet 54. cikkének (4) bekezdése előírja a tagállamok számára, hogy továbbítsák a Bizottságnak az általuk elismert m. t. minőségi borok listáját, és tüntessék fel azokat a nemzeti rendelkezéseket, amelyek ezeknek az m. t. minőségi boroknak a termelésére és előállítására vonatkoznak.¹⁷ Ugyanezen cikk (5) bekezdése előírja, hogy a Bizottság a listát közzéteszi az Európai Közösségek Hivatalos Lapjának C sorozatában.

49. Következésképp e rendelet a) az 1493/1999 rendeletben meghatározott feltételek mellett a tagállamokra ruházta az m. t. minőségi borok előállítására vonatkozó rendelkezések elfogadásának és boraik m. t. minőségi borként való elismerésének felelősségét; és b) a Bizottságot bízta meg a nemzeti szinten elismert m. t. minőségi borok listájának az Európai Közösségek Hivatalos Lapjában közzétételével.

4. A már létező védjegyek helyzete

50. Amennyiben egy tagállam egy meghatározott vidék nevét rendeli egy m. t. minőségi borhoz, az 1493/1999 rendelet 52. cikkének (1) bekezdése általános szabályt állapít meg, amely egyértelműen a földrajzi megnevezést védi minden más megjelöléssel szemben, még akkor is, ha korábbi megjelölésről van szó.

51. Az 1493/1999 rendelet 52. cikkének (1) bekezdése szerint az m. t. minőségi bor termőhelyének nevét „nem lehet a borágazat olyan termékeinek jelölésére használni, amelyek nem az adott vidékről származnak, és/vagy amelyek nem a vonatkozó közösségi vagy nemzeti előírásoknak megfelelően kapták ezt a megnevezést.”¹⁸

52. E szabály szigorúságát csak az 1493/1999 rendelet VII. melléklete F. része 2. pontjának második albekezdésében szereplő korlátozás enyhíti a korábbi védjegyek tekintetében: „az olyan [...] közismert bejegyzett védjegy jogosultja, amely olyan szavakat tartalmaz, amelyek azonosak egy meghatározott termőhely nevével [...], folytathatja e védjegy használatát”,¹⁹ ha megfelel az e rendelkezésben előírt feltételeknek (különösen az idő és a használat tekintetében).

53. Az 1493/1999 rendelet VII. melléklete F. része 2. pontjának második albekezdése tehát korlátozott kivételt biztosít azért, hogy engedélyezi az m. t. minőségi bor megnevezése és a bizonyos követelményeknek megfelelő korábbi védjegyek együttes létezését annak ellenére is, ha a földrajzi egység nevével azonos szavakat tartalmaznak.

¹⁷ Az 1493/1999 rendelet 55. és 57. cikke meghatározza azon szükséges és kiegészítő elemeket, amelyeken az m. t. minőségi borok előállítására vonatkozó (nemzeti) rendelkezéseknek alapulniuk kell.

¹⁸ Ugyanez vonatkozik arra az esetre is, ha egy tagállam egy helyi közigazgatási egység vagy annak egy része nevét használja.

¹⁹ „Azzal a feltétellel, hogy a védjegyet legalább 25 évvel a szóban forgó földrajzi névnek a termelő tagállam által az m. t. minőségi borokra vonatkozó közösségi rendelkezések szerinti hivatalos elismerését megelőzően jegyezték be, és hogy azt a védjegyet ténylegesen megszakítás nélkül használták.”

54. Ismétlem, hogy az ilyen együttes létezés alkalmazási köre korlátozott. Sőt, a VII. melléklet F. része 2. pontjának utolsó albekezdése szerint „az m. t. minőségi bor [...] leírására használatos földrajzi egység nevének használata ellen az első és második szakasz feltételeinek megfelelő védjegyekre nem lehet hivatkozni.”

5. Az 1493/1999 rendelet alkalmazhatósága a jelen jogvitára

55. A „Salaparuta” DOC elismerésére irányuló, nemzeti szinten a 2006. február 8-i rendelettel lezárult eljárás teljes egészében az 1493/1999 rendelet alkalmazási időszakában zajlott.

56. Amint azt már említettem, a 479/2008 rendeletből eredő későbbi szabályozást 2009. augusztus 1-jétől kellett alkalmazni.

57. A „Salaparuta” megnevezésnek a Bizottság által „az [...] 1493/1999/EK rendelet 54. cikkének (4) bekezdése alapján” m. t. minőségi borként való közzététele „a 2009. július 31-i helyzetet tükrözi”, egy nappal az új rendeletek alkalmazása előtt.²⁰ A „Salaparuta PDO-IT-A0795” OEM ugyanezen időpontra vezethető vissza.

58. Ebből következik, hogy (hacsak a későbbi szabályozásnak nincs visszamenőleges hatálya,²¹ amire később még kitérek) mind a „Salaparuta” DOC nemzeti elismerésére irányuló eljárást, mind az olasz hatóságok által a Bizottság számára való továbbítását, mind pedig a fent említett lista Bizottság általi későbbi közzétételét teljes egészében az 1493/1999 rendelet szabályozta. Ezen eljárás az új rendelet alkalmazása előtt lezárult.

59. Az előterjesztő bíróság által az első kérdésében felvetett két lehetőség közül tehát a másodikat kell elfogadni, vagyis azt, amelyik szerint „[...] az 1493/1999 rendeletben foglalt korábbi szabályozást kell alkalmazni, az eredetmegjelölés és a korábbi védjegy közötti ütközést pedig az említett rendelet VII. melléklete „F.” [része] 2. [pontja] b) alpontjában foglalt rendelkezések alapján kell megoldani.” Ezen értékeléssel (a Duca di Salaparuta SpA kivételével) valamennyi fél, az előzetes döntéshozatali eljárásban részt vevő kormányok, és a Bizottság is egyetért.

6. A későbbi szabályozás hatása

60. A fentiek elegendőek az előzetes döntéshozatal céljából az előterjesztő bíróság megfogalmazásában előterjesztett első kérdés megválaszolásához. Helyénvalónak tartom azonban, hogy néhány megjegyzést tegyek az új jogi keret alkalmazásával bevezetett rendszer hatásairól.

61. Ezen új jogi keretben az eredetmegjelölések és a korábbi védjegyek közötti kapcsolatot szabályozó rendszer jelentős változáson ment keresztül, amelyet a Duca di Salaparuta SpA természetesen felhoz.

²⁰ Lásd: HL 2009. C 187., 1. o.

²¹ Az előterjesztő bíróság e tekintetben a jogbiztonság elvének tiszteletben tartására példaként a 2010. december 22-i Bavaria ítéletet (C-120/08, EU:C:2010:798) említi, amely szintén egy földrajzi megjelölés és egy korábbi védjegy közötti ütközésre vonatkozott. A Bíróság a 40. pontban kimondta: „a jogbiztonság elvével ellentétes lenne, ha valamely uniós jogi aktus időbeli alkalmazásának kezdő időpontját korábbi időpontban határoznák meg, mint annak kihirdetési időpontja, kivéve ha kivételesen az elérendő cél ezt megköveteli és az érdekeltek jogos bizalmát megfelelően tiszteletben tartják. E tekintetben az uniós jog szabályait a jogbiztonság és a bizalomvédelem elveinek biztosítása érdekében úgy kell értelmezni, hogy azok nem vonatkoznak a hatálybalépésüket megelőzően történt esetekre, csak akkor, ha szövegükből, céljukból vagy belső logikájukból egyértelműen az következik, hogy ilyen visszaható hatály tulajdonítható nekik.”

62. Az 1234/2007 rendelet 118k. cikkének (2) bekezdése értelmében egy megjelölés nem fogadható el eredetmegjelölésként, amennyiben valamely korábban bejegyzett védjegy hírnevének fényében az oltalom félrevezetheti a fogyasztót a bor valódi mibenlétének vonatkozásában.²²

63. Ha ezen (új) rendelkezés *ratione temporis* alkalmazandó lenne a jogvitára, és a Duca di Salaparuta SpA a megfelelő időben hivatkozott volna rá a „Salaparuta” DOC és a „Salaparuta PDO-IT-A0795” OEM megtámadása céljából, akkor az e megtámadást elbírálni hivatott bíróságnak meg kellene határoznia, hogy (a) a „Salaparuta” védjegy jó hírnevű-e; és hogy b) e védjegy és a homonim megjelölés együttes létezése félrevezette-e a fogyasztót a bor valódi mibenlétének vonatkozásában.

64. Mindazonáltal az a helyzet, hogy ezen új „rendszer” kifejezetten tiszteletben tartja az 1493/1999 rendelet 51. és 54. cikke alapján már oltalom alatt álló borneveket. Az európai jogalkotó úgy rendelkezett, hogy a nemzeti m. t. minőségi borokra az új szabályok alapján az oltalom „automatikusan érvényes”.²³

65. Ezen automatikus oltalomra utal a 479/2008 rendelet (36) preambulumbekzdése, valamint a Bíróságnak a 2009. augusztus 1-je előtt már oltalom alatt álló bornevekkel (mint a „Salaparuta” megnevezés) kapcsolatos ítélkezési gyakorlata.²⁴

66. Röviden, nem lehet hivatkozni az 1234/2007 rendelet 118k. cikkének (2) bekezdésében foglalt szabályra a 2009. augusztus 1-je előtt a belső jogban és az 1493/1999 rendelet alapján uniós szinten már oltalom alatt álló bornevekkel szemben.

B. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett második kérdés

67. Az előterjesztő bíróság a második kérdést arra az esetre teszi fel, ha az első kérdésre adott válasz (miként javasolom) annak elfogadása mellett szólna, hogy a jogvita tárgyát képező tényállásra az 1493/1999 rendeletet „kell alkalmazni”.

68. Ebben az esetben a bíróság azt szeretné megtudni, hogy az 1493/1999 rendelet VII. melléklete F. része 2. pontja második albekezdésében szereplő „szabályozás” „[...] kiterjed-e a különféle megjelölések párhuzamos létezésének és a borra vonatkozó megjelölések oltalmazhatóságának valamennyi esetére, vagy a későbbi OEM-ek vagy OFJ-k érvénytelenségének vagy oltalmazhatósága hiányának más esetei is fennállhatnak, amennyiben – a megkülönböztető

²² Hasonló formulát használt a mezőgazdasági termékek és élelmiszerek földrajzi jelzéseinek és eredetmegjelöléseinek oltalmáról szóló, 1992. július 14-i 2081/92/EGK tanácsi rendelet (HL 1992. L 208., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás: 3. fejezet, 13. kötet, 4. o.), amelynek 14. cikke (3) bekezdése szerint „az eredetmegjelölés vagy a földrajzi jelzés nem jegyezhető be, ha – figyelembe véve a védjegy hírnevét és elismertségét, valamint használatának eddigi időtartamát – a bejegyzés a termék valódi azonosságát [helyesen: a lajstromozás a termék tényleges mibenlétét] illetően a fogyasztó megtévesztésére alkalmas.” Az 1. cikke (1) bekezdésének második albekezdése szerint ugyanakkor „ez a rendelet [...] nem alkalmazható a szőlészeti-borászati termékekre és szeszes italokra.”

²³ A 479/2008 rendelet (az 1234/2007 rendelet 118s. cikkének tartalmilag megfelelő) 51. cikkének (1) bekezdése: „Az 1493/1999/EK rendelet 51. és 54. cikkével [...] összhangban oltalom alatt álló bornevekre az e rendelet szerint oltalom automatikusan érvényes. A Bizottság bevezeti ezeket az e rendelet 46. cikke szerinti nyilvántartásba.”

²⁴ 2014. február 13-i Magyarország kontra Bizottság ítélet (C-31/13 P, EU:C:2014:70), 58. pont: „[...] az 1234/2007 rendelet 118s. cikkében szabályozott átmeneti rendszert azért hozták létre, hogy jogbiztonsági okokból fenntartsák a 2009. augusztus 1-je előtt a belső jogban és így módon az 1493/1999 rendelet alapján uniós szinten már oltalom alatt álló bornevek oltalmát. Az 1234/2007 rendelet 118s. cikke (1) bekezdésének szövege megerősíti e célkitűzést annak kimondásával, hogy e bornevekre »az e rendelet szerinti oltalom automatikusan érvényes« [...]”.

megjelölések megteveszthetősége tilalmának általános elve alapján – a földrajzi árujelző a korábbi védjegy jó hírneve miatt alkalmas a fogyasztóknak a bor tényleges mibenlétét illetően történő megtevesztésére?”

69. Az előterjesztő bíróság „a megkülönböztető megjelölések megteveszthetősége tilalmának általános elv[ét]” az uniós jognak az 1493/1999 rendeleten kívüli rendelkezéseiből,²⁵ illetve a Duca di Salaparuta SpA által a felülvizsgálat során hivatkozott nemzetközi megállapodásokból vezeti le.²⁶

70. Nem szükséges azonban egy olyan *általános elvre* hivatkozni, amelynek megtestesülése (vagy „pozitivizálása”) beépült azon szabályba, amelynek alkalmazása meghatározza a jogvita sorsát.

71. Ez a helyzet az 1493/1999 rendelet esetében. A Duca di Salaparuta SpA által többször felhozott²⁷ 48. cikk kimondja, hogy „az e rendeletben említett termékek elnevezése és kiszerelese, valamint az e termékekkel kapcsolatos bármifajta reklámtevékenység nem lehet tisztességtelen vagy megtevesztő, és nem vezetheti félre azokat a személyeket, akiket a termék megcéloz [...]”.

72. Ezért szükségtelennek tartom, hogy az uniós jog más rendelkezéseire vagy nemzetközi jogi eszközökre utaljak azon „általános elv” érvényesítése érdekében, amelyet az 1493/1999 rendelet (a jelen ügyre alkalmazandó konkrét rendelkezés) eleve magában foglal.²⁸

73. A fentiek miatt úgy vélem, hogy az ezen általános elvre való hivatkozás nem lehet sikeres a jelen ügyben meghatározó célok szempontjából.

74. Először is, az ezen elvet az 1493/1999 rendelet 48. cikkében rögzítő jogalkotó annak módosítását is elvégzi e rendelet 52. cikkében és a VII. melléklete F. része 2. pontjának második és harmadik albekezdésében. E módosítás lehetővé teszi egyfelől a borokat egy meghatározott termőhelyről származóként azonosító földrajzi megnevezések jóváhagyásának alapjául szolgáló *közérdek* elsőbbségének elismerését, másfelől pedig az e termőhely nevével azonos szavakat tartalmazó korábbi védjegyek jogosultjai *magánérdekeinek* tiszteletben tartását. Az 1493/1999 rendelet által így kialakított egyensúly észszerűnek tűnik számomra.

²⁵ Különösen a 2081/92 rendelet 14. cikke, a 479/2008/EK rendelet 43. és 44. cikke, valamint az élelmiszerek címkézésére, kiszerelésére és reklámozására vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 2000. március 20-i 2000/13/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2000. L 109., 29. o.; magyar nyelvű különkiadás: 15. fejezet, 5. kötet, 75. o.) 2. cikke. Ez utóbbi irányelvet 2014. december 13-tól hatályon kívül helyezte a fogyasztók élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatásáról, az 1924/2006/EK és az 1925/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról és a 87/250/EGK bizottsági irányelv, a 90/496/EGK tanácsi irányelv, az 1999/10/EK bizottsági irányelv, a 2000/13/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv, a 2002/67/EK és a 2008/5/EK bizottsági irányelv és a 608/2004/EK bizottsági rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2011. október 25-i 1169/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2011. L 304., 18. o.; helyesbítések: HL 2014. L 331., 40. o.; HL 2015. L 50., 48. o.; HL 2016. L 266., 7. o.; HL 2023. L 142., 41. o.) 53. cikke.

²⁶ Az előzetes döntéshozatalra utaló végzés 13. pontja. A TRIPS-megállapodás 22. cikkére, a Párizsi Egyezmény 10a. cikkére és a Madridi Megállapodás 3a. cikkére hivatkozik. Lásd e rendelkezések szövegét: a jelen indítvány 6., 7. és 8. pontja.

²⁷ Írásbeli észrevételeinek 29. pontja. A Duca di Salaparuta SpA e rendelkezésre a felülvizsgálat előtt és a felülvizsgálati eljárás során is hivatkozott. A portugál kormány írásbeli észrevételei (28. és 30. pont) is hangot adnak e rendelkezésnek. Az olasz kormány is megfontolja, és kizárja, hogy a jelen esetben az említett cikk értelmében vett megtevesztésről lehet szó (írásbeli észrevételeinek 46. pontja).

²⁸ A Párizsi Egyezmény, a Madridi Megállapodás és a TRIPS-megállapodás hivatkozott szabályainak vizsgálata feltárja, hogy azok lényegileg és *értelmszerűen* hasonlítanak a tisztességtelenség, illetve megtevesztés az 1493/1999 rendelet 48. cikkében foglalt tilalmához.

75. Másodszor, ha a cél a védjegyek és az eredetmegjelölések által megcélzott személyek megtévesztésének elkerülése, akkor az összetéveszthetőségre vonatkozó érv a védjegyjogosult ellen fordulhat, ha – mint a jelen ügyben is – a védjegy a borokat éppen annak a területnek a nevével („Salaparuta”) azonosítja, amelyről a védjegyjogosult maga is elismeri, hogy a termelést nem ott végzi.²⁹

76. A megcélzott személyben csakugyan kétségek merülhetnek fel a borvédjegy révén a Salaparuta földrajzi megnevezéssel azonosított bor *valódi* eredetét illetően. E személy joggal hiheti, hogy az ilyen bor Salaparuta településről származik, holott valójában „nincs köze” e településhez. Ezzel szemben ahhoz nem férhet kétség, hogy a „Salaparuta” OEM oltalma alá tartozó borok az e településen termesztett szőlőből származnak.³⁰

77. Figyelembe kell venni továbbá, hogy az 1493/1999 rendelet 50. cikkének kifejezetten a TRIPS-megállapodás 23. és 24. cikkére utaló (1) bekezdése kimondja, hogy meg kell akadályozni „[...] a Közösségen belül az 1. cikk (2) bekezdése b) pontjában említett termékeken feltüntetett földrajzi árujelzők használatát olyan termékek esetében, amelyek *nem a szóban forgó földrajzi árujelző által jelzett helyről származnak* [...]” (kiemelés tőlem).

78. Végül, ha ez segíthet az (ügy végső elbírálásért felelős) előterjesztő bíróságnak, nehezen tudom elfogadni az olasz hatóságok 10 éve hatályban lévő határozata érvényességének – majd uniós OEM-mé válásának – 2016-ban történő megkérdőjelezését, mivel annak idején a Duca di Salaparuta SpA nem lépett fel ellene.

79. Mint már kifejtettem, e körülményre utalt az olasz kormány „előzetes kifogása”.³¹ A portugál kormány³² és a Tribunale di Milano (milánói bíróság) is hivatkozott erre, és az utóbbi azt is hangsúlyozta, hogy „a Salaparuta DOC elismeréséről szóló miniszteri rendeletet a felperes [Duca di Salaparuta SpA] soha nem támadta meg a TAR [regionális közigazgatási bíróság] előtt”, noha a felperes az elismerés megadásához vezető közigazgatási eljárás során hangot adott az elismeréssel szembeni ellenkezésének.³³

80. A „Salaparuta” DOC nemzeti elismerése (amely a „Salaparuta” m. t. minőségi borok a Bizottság által közzétett listájára való felvételéhez, és a „Salaparuta” OEM-mé alakulásához vezetett) a 2006. február 8-i rendelettel történt. Ismétlem, hogy e rendeletet nem támadták meg, és ezért jogerőre emelkedett. A Duca di Salaparuta SpA elismeri, hogy már a rendelet kidolgozásakor felmerült az új megjelölés összeegyeztethetősége a már létező védjeggyel,³⁴ ám ez nem vezetett az elfogadott határozat megtámadásához.

²⁹ A Duca di Salaparuta SpA írásbeli észrevételeinek 8. pontjában azt állítja, hogy a „Salaparuta” védjegyek „nincs köze Trapani tartomány Salaparuta településéhez, mivel a felhasznált szőlő egyetlen esetben sem e területről származik, és a társaság székhelye Szicília más részén található.”

³⁰ Ugyanezen gondolatmenet alapján az olasz kormány álláspontja szerint paradox módon kérdésessé válhat a földrajzi megnevezést tartalmazó (akár korábban már létező) védjegy érvényessége, mint a jelen ügyben is. E kormány azonban rámutat, hogy az alapeljárásban nem vetődött fel ez a kérdés, ami megerősítheti, hogy a felperes (Duca di Salaparuta SpA) álláspontja nem védhető (írásbeli észrevételeinek 46. pontja). A portugál kormány pedig azon veszélyre figyelmeztet, hogy a védjegy a földrajzi nevek használatát jogellenesen „monopolizálja” (írásbeli észrevételeinek 35. pontja).

³¹ A jelen indítvány 40. pontja.

³² Írásbeli észrevételeinek 43-44. pontja.

³³ A Tribunale di Milano (milánói bíróság) 1384/2021. sz. ítélete, 25. o.

³⁴ A Duca di Salaparuta SpA írásbeli észrevételeiben (6. pont) azt állítja, hogy e kérdést a „Salaparuta” DOC elismerésére irányuló nemzeti eljárás során megvitatták. A Duca di Salaparuta SpA hozzáteszi, hogy kritikái nyomán a nemzeti tudományos bizottságban megoszlottak a vélemények a homonim védjeggyel való összetéveszthetőség veszélyével kapcsolatban.

81. A Duca di Salaparuta SpA a DOC nemzeti szintű elismerésének és az OEM uniós szintű elismerésének szétválasztására törekszik, azzal érvelve, hogy az olasz bíróságok előtti eljárásban nem az előbbi, hanem az utóbbit támadja.³⁵ Az előzetes döntéshozatalra utaló végzés, valamint az elsőfokú és a másodfokú ítélet olvasata azonban azt mutatja, hogy a keresete mindkettő ellen irányult.

82. A Corte suprema di cassazione (semmtörvényszék) előtt a Duca di Salaparuta SpA a rendes nemzeti bíróság – nem pedig az uniós bíróság – hatáskörének védelmében azzal érvelt, hogy a (Bizottság) OEM-et bejegyző határozatán túl, egy nemzeti szinten bejegyzett megjelölés „lényegében automatikus elismeréséről” van szó.³⁶ Az említett bíróság ehhez hasonlóan úgy ítélte meg, hogy a nemzeti szinten elismert DOC automatikusan oltalom alatt állónak minősül, amint a tagállam továbbítja a Bizottságnak a már létező megnevezés nemzeti jóváhagyásáról szóló határozatot.³⁷

83. A „Salaparuta” DOC a 2006. február 8-i rendelettel való elismerésének, majd azt követően automatikus OEM-mé alakulásának a jogerőre emelkedés után tíz évvel történő megtámadása összeegyeztethetetlen a jogbiztonság követelményeivel a „Salaparuta” megjelölésű borok termelőinek rovására, akik a nemzeti DOC elismerésére és annak oltalmának uniós OEM-ként való kiterjesztésére hagyatkoztak.

84. Az eddigieket ki kell egészíteni azzal, hogy senki sem állítja, hogy a „Salaparuta” megnevezés *a posteriori* törlésre került volna. Az 1234/2007 rendelet 118s. cikke (4) bekezdésének második albekezdése felhatalmazta a Bizottságot, hogy 2014. december 31-ig saját kezdeményezésére törölje az (1) bekezdésben említett jelenleg oltalom alatt álló bornevek oltalmát, amennyiben azok nem felelnek meg a 118b. cikkben foglalt feltételeknek. Nincs arra vonatkozó bizonyíték, hogy e törlésre sor került volna, illetve hogy a Duca di Salaparuta SpA törlési kérelmet intézett volna a Bizottsághoz.

85. Következésképpen úgy vélem, hogy az előzetes döntéshozatalra előterjesztett második kérdésben említett ütközést az 1493/1999 rendelet VII. melléklete F. részének 2. pontja alapján kell elbírálni.

V. Véggkövetkeztetések

86. A fentiekre tekintettel azt javaslom a Bíróságnak, hogy a következőképpen válaszoljon a Corte suprema di cassazione (semmtörvényszék, Olaszország) számára:

„A borpiac közös szervezéséről szóló, 1999. május 17-i 1493/1999/EK tanácsi rendelet 48., 52. és 54. cikkét, valamint VII. melléklete F. része 2. pontjának második és harmadik albekezdését

a következőképpen kell értelmezni:

– e rendelkezések borok olyan eredetmegjelöléseire vonatkoznak, amelyeket valamely tagállam hatóságai jóváhagytak és az 1493/1999 rendelet 54. cikkének (4) bekezdése alapján a

³⁵ Írásbeli észrevételeinek 20-35. pontja.

³⁶ A Corte suprema di cassazione, Sezioni Unite Civili (semmtörvényszék, polgári ügyek tanácsa) 2017. szeptember 13-i 21191. sz. végzése, 2. pont.

³⁷ Uo., 8.1. pont.

meghatározott termőhelyről származó minőségi borok listájában való közzététel céljából az Európai Bizottságnak továbbítottak.

- Az 1493/1999 rendelet 54. cikke alapján oltalom alatt álló bornevek automatikusan megőrzik ezen oltalmat a mezőgazdasági piacok közös szervezésének létrehozásáról, valamint egyes mezőgazdasági termékekre vonatkozó egyedi rendelkezésekről szóló, 2007. október 22-i 1234/2007/EK tanácsi rendelet (az egységes közös piacszervezésről szóló rendelet) értelmében;
- egy meghatározott termőhely vagy annak egy kisebb földrajzi egysége nevével azonos szavakat tartalmazó közismert bejegyzett borvédjegy jogosultja a védjegyet csak akkor használhatja tovább, ha megfelel az 1493/1999 rendelet VII. melléklete F. része 2. pontja második albekezdésében foglalt feltételeknek. E jogosult nem léphet fel a meghatározott termőhelyről származó minőségi borok megnevezésében használt földrajzi egységek nevének használata ellen.”